

BUDAPESTA
13 Aprile st. v.
Dumineca 25 Aprile st. n.

Va esi joi'a si duminică'a.
Redacțiunea: *Strad'a*
arborelui verde nr. 13.

Nr. 29.

ANUL XVI.
1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Simeon Balinth.

Împartășiram în nrul trecutu scirea trista, care ni spunea, că națiunea româna ierasi si-a perdutu unu fiu devotatu, că Simeon Balinth nu mai este. De astadata aprindemu fact'a recunoscintei la cosciugul lui, si reproducemu de ocaziune portretul dânsului.

A traitu dîle îndelungate, perul seu a încarunțitu de multu, si totusi el a muritu atât de timpuriu, pentru că amu fi doritu sè traiésca înca multu între noi.

Căci cine nu l'a iubit, cine nu l'a stimatu? Celu ce nu scie de Simeon Balinth, citésca istori'a Românilor din Transilvani'a, si va gasi numele lui scrisu pe paginile ei.

Celu ce n'a auditu de el, mérga în muntii apuseni ai Transilvaniei, si va audî acolo vorbindu pe tineri si be-trâni despre veteranul preotu carele a mersu cu crucea 'n frunte, si carele în viét'i'a sociala a fost omul celu mai amabilu.

„Tat'a-mosiu!“ Acest'a i-a fost numele ce i-a datu opiniunea publica, asiá i diceau toti cu cari avea de a face.

Pe ori cine întrebai în muntii apuseni, că cine e „tat'a-mosiu“? fiecare iti respundea îndata: „Simeon Balinth“.

L'amu vedîutu de trei ori, totu la adunari naționale, căci de acolo nu putea lipsi, si figur'a lui marțiala, complesiunea-i robusta, totu-de-una ne însuffá credint'i'a, că dânsul va trai înca multi ani.

Înse iéta, mórtea cruda stinse atât de iute firul vietii lui.

Mai pe urma l'amu vedîutu aici în Budapesta în vér'a trecuta, caletorindu la Viena pentru vindecarea ochilor sei.

Abiá în lun'a trecuta ni-a scrisu: „Precum vedi, ochii mi-s'au vindecatu, dar nu prin doftorii diu Viena, ci prin baile dela Basna.“

Si tocmai când voiamu sè-l felicita-mu la acésta vindecare, iéta telegrafal

ni sugrumà bucuri'a, si vesel'i'a nóstra se prefacù în plânsetu . . .

Asta véra dânsul înca ni-a promis schit'e din memoriile sale, si iéta acuma trebuie sè-i scriemu necrologul.

Sè-l gelimu!

Sè-l gelimu, căci dânsul a fost unu bunu românu, unu adeveratu preotu, iubitoru capu de familia si unu raru prietenu!

Memori'a lui va fi eterna nu numai în muntii apuseni, dar în ânim'a tuturor adeveratilor români, pe cari atât de multu i-a iubit si cari atât de multu au perdutu prin el.

I. H.

Simeon Balinth.

bele partide își sparsera reciproc ferestile localului de clubu. La Northwich alegatorii conservativi fure întimpinati de partid'a contrara cu óue clocite si cu pravu legatu în hârtia, dupa cari urmă si câte o bataia în mai multe puncte. Candidatul conservativu fu huiduitu, mângitu, si sér'a se sparsera ferestile clubului conservativu.

Itali'a se 'narméza. Dupa cum anuncia „Esercito Italiano“, s'a supusu regelui Umbert spre suptsemnare propunerea pentru formarea miliției teritoriale. Ea va constată din 1400 companii care vor formá 300 batalióne de infanteria si 100 companii de artileria. Aceste batalióne vor fi prefacute la trebuinția în regimente si aceste în brigade. Brigadele, regimintele si bataliónele primescu numirea lor dupa locul unde se vor formá. Oficierii vor fi luati din rezerve si trebuie sè fi trecutu peste vârsta de 39 ani.

Unu procesu fórte picantu s'a judecatu nu de multu de càtra tribunalul din Berlin. Fii'ca fórte frumósa a unui speditoru tocmai se gatá la biserica spre a se cununá, când subret'a i predete o fotografia, în care dèns'a se recunosch pe sine ènsasi — fàra vestiminte. Copil'a leșiná. Precum mai târdiu se constată, capul erá numai lipitu cu istețime de corpu. S'a bannitu unu ampoiatsu, unu pețitoru refusatú al ei, carele a si recunoscutu, cà dènsul i-a tramisu fotografi'a, aplicându capul ei la corpu alteaia. El fu condamnatu la închisóre de dóue luni.

Hal'a uitucilor. La Drezda s'a înfiintiatu o hala pentru obiectele uitate de caletori pe càile ferate sasesci. Proprietarii lor, déca se însciintéza, le recapeta. În acésta hala se afla deja 800 bastóne de plimbare, 600 de ploare; barbatii au uitatu mai multe parazole decât femeile, si anume ei 98, iér ele 90; numerul bastistelor gasite se urca la 500, pelerii sùnt vr'o 200, de soiurile cele mai diverse; caletorii au uitatu si vr'o 33 de carti, dar nici un'a din ele nu contínu cunoscutele istorii picante, ci totu lucràri serióse.

Brigandagiul în Spani'a continua a desolá unele provincie. Cu tóte mesurile aspre cari s'au luatú, bandele armate din provinciile Toledo si Ciudad Raal n'au fost împrastiate cu totul. Dílele trecute banditii au prinsu unu arendasiu, pe care nu-l liberara pâna nu plati o suma frumósa dreptu despagubire, promitiéndu cà va tacé celu putínu dóue díle. Se asigura, cà principal'a cauza a acestei neputintie d'a împrastia bandele armate, e o protecțiune de care se bucura banditii. Persóne influente sùnt întielese cu ei cà sè tréca cu vederea proprietàtile lor, sè nu le prede, iér ei dreptu respata sè-i apere. Mai au banditii complici numerosi în tóte satele si orasiile, spioni abili cari i anuncia când pericolul e amenintatoru. De si trupe armate cutriera tiér'a, banditii scapa, si comitu mereu rele.

Descoperiri archeologice. Depesie din Atena adresate la Berlin înforméza, cà în urm'a sapaturilor întreprinsc pe locul Olimpiei, spre sud-ost de Metroon, s'au datu peste temeliiile de pétra ale marelui altaru a lui Jupiter, temelii cari forméza o elipsa de 44 metri. S'a scosu asemenea unu capu a lui Augustu si o parte din statu'a Nikei de Polonios. Díuarele din Statele Unite vorbescu de urmatórea descoperire archeologica nu mai putínu importanta: Unu vèntatoru de linxi si de mîtie selbatice a gasitu într'o insula situata din Misuri unu templu subteranu taiatu în stâncea, templu în care a întratu si despre care a si trimisu o descriere societàtii istorice din Misuri (Statele Unite). Acestu templu, ale càruia proprietàti acustice sùnt remarcabile, cuprinde dóue-spre-diece colóne de pétra sculpate la basa imitându o planta necunoscuta si amintescu

prin proporțiunile sale monumentele antice ale vâei Nilului.

Sciri straine. Freycinet va îndrumá pe ambasadorii francesi, cà sè-si schimbe titlul de „ambasadoru al Franciei“ în „ambasadoru al republicei francesee“. — **Primul locomobilu pe Vesuviu** s'a urcatu la 13 aprile; numele stàțiunii care afla în vârful muntelui se numesce Vave Vezuvio. — **Vaporul arsu.** Vaporul austriacu „Nicoloto Mateio“, proprietatea societàtii de navigațiune dalmatine, la departare de 20 mile de Gibraltar fu tresnitu de fulgeru, vaporul s'a aprinsu si a arsu pe mare, personalul a scapatu. — **În Indi'a** s'au descoperitu niște mine nóue de aur, si la Londra s'a si înfiintiatu o societate pentru esplotarea lor, bogat'ia minelor se díce a fi fórte mare. — **50 de emigranti** au sositu de curènd la New-York, cari s'au mutat acolo din Ungaria, comitatul Sjarosiu, unde erau peritori de fóme; pe când ajunsera în America, nu mai aveau nici unu cruceru. — **Mai multi catolici din Ungaria** au întreprinsu unu peregrinagiú la Pap'a, ei i ducu totu-odata si 5000 franci, sum'a ce Pap'a a daruitu anul trecutu Seghedinenilor. — **Magnetisorul Hansen** zace bolnavu în Lipsi'a, si medicii — dușmanii lui de mórte — speréza, cà dènsul nici nu se va mai vindecá.

Ghicitura de siacu

de Hilariu Popoviciu.

Sa	bet	ri	dul	Sa	pa	În	tu
flo	dór	me	de-al	de	cân	su	se
în	ta	tân	za	As	vêq	de	el
voin	în	ei	vé	rescu	ver	rea	ro
mi	a	pier	cul	ro	du	în	dru
pli	re	rescu	Do	ra	co	ta	só
me	ros	ta	de	câl	rescu	co	ver
du	Cum	rea	Do	dru	q̃i	re	Do

Se póte deslegá dupa saritul calului.

Terminul de deslegare e 6 maiu. Cà totu-de-una, si de asta-data se va sorti o carte.

Treiluniul jan.—mart. se încheiá cu nr. 25. Rugámu pe aceia ale càror abonamente espirara atunci, sè le rennoiésca de timpuriu, càci à conto nu putemu tramite fói'a nimenuia.

Redacțiunea acestei foi mutându-se la Oradea-mare, (Nagy-Várad,) de acuma înainte tóte corespundintiele si toti banii de prenumeratiune sùnt a se tramite acolo. Onorabilele redacțiuni asemenea sùnt rogata a ne espedá acolo esemplarele de schimbu.

Proprietaru, redactoru respundëtoru si editoru:
IOSIF VULCANU.